

ירושלים, ז' באדר תשס"ח
13 בפברואר 2008
הסדרה - 014

לכבוד התאגידים הבנקאיים – לידי המנהל הכללי

הנדון: באזל II - הנדבך הראשון – תחולה והגישה הסטנדרטית – טיוטה שניה

מבוא

1. בהמשך לטיוטה הראשונה להתייעצות מיום 31/8/07, העלנו היום לאתר האינטרנט של בנק ישראל טיוטה שניה להתייעצות בנושא התחולה והנדבך הראשון – הגישה הסטנדרטית. לנוחותכם, הטיוטה הועלתה לאתר בשני נוסחים: האחד, נוסח "מלא" בו סומנו השינויים מהטקסט המקורי של באזל II במתכונת "עקוב אחר שינויים", והשני בו מוצג הטקסט אחרי השינויים.
- בטיוטה משולבות העמדות העדכניות של הפיקוח על הבנקים בנושאים בהם מקנה ועדת באזל למפקח המקומי שיקול דעת לדרך היישום של המלצות מסוימות וכן בנושאים אחרים. כמו כן, כוללת הטיוטה דוגמאות והבהרות בנושאים שונים וכן תיקוני נוסח ותרגום שונים. עמדתנו לגבי כל אחד מהנושאים גובשה לאחר בחינת ההתייחסות לנושא ברשויות פיקוח אחרות במדינות המערב, בחינת ההתאמה להוראות, לחוקים ולנתוני המשק הישראלי והתייעצות עם נציגי המערכת הבנקאית.
2. מספרי הסעיפים בטיוטה זהים למספרי הסעיפים אליהם הם מתייחסים במסמך המקור של באזל II. במקרה שבו סעיף מסויים במסמך המקור כולל התייחסות גם לגישה הסטנדרטית וגם לגישה המתקדמת (למשל בסיכוני שוק), נותרה בטיוטה ההתייחסות לגישה המתקדמת כלשונה. כפי שמסרנו בעבר, בכוונתנו לטפל בגישות המתקדמות לסיכוני שוק ולסיכונים תפעוליים במועד מאוחר יותר בעתיד.
3. בנוסף, העלנו לאתר קובץ שאלות ותשובות בנושא הנדון. קובץ זה כולל סוגיות שהועלו על ידי נציגי המערכת הבנקאית וכן סוגיות אותן מצאנו לנכון להדגיש בדבר הגישה הסטנדרטית, ואת עמדת הפיקוח על הבנקים ביחס אליהן.
4. הינכם מתבקשים לשלוח את הערותיכם לטיוטה זו עד ליום 23/3/08, לכתובת הדואר האלקטרוני Basel2@boi.gov.il.

ישום לראשונה

5. כפי שפורסם בעבר, על התאגידים הבנקאיים ליישם את המלצות באזל II החל מסוף דצמבר 2009. עמדתנו היא ששלושת הנדבכים של באזל II משלימים זה את זה ואינם עומדים בפני עצמם. מסיבה זו מובהר שתאגיד בנקאי לא יהיה רשאי להקדים את היישום רק לגבי חלק מהנדבכים.

תחולה

6. בחינת החלת ההוראה על בסיס סולו, בנוסף לבסיס מאוחד, ובחינת החלת ההוראה על חברות החזקה בנקאיות (סעיפים 21 ו-23 לטיוטה), תיעשה בעתיד.

להלן עיקרי השינויים שנכללו בטיטה הנוכחית:**ישויות סקטור ציבורי**

7. חובות ישויות סקטור ציבורי ישוקללו לפי משקל סיכון המוחל על חובות תאגידים בנקאיים (ולא על ריבונויות), למעט ישויות סקטור ציבורי שלהן חוב בעייתי, שיטפלו כחובות לתאגידים או כהלוואות בפיגור, לפי העניין (סעיפים 57-58 לטיוטה).

הלוואות לדיור

8. נוספה הוראה לעניין חישוב ה-LTV בהלוואות לדיור שניתנו טרם מועד היישום לראשונה של ההוראה (סעיף 72 א לטיוטה).

השקעות הון סיכון והשקעות הוניות פרטיות

9. נוספה הגדרה להשקעות הון סיכון ולהשקעות הוניות פרטיות, עליהן יוחל משקל סיכון של 150% (סעיף 80 לטיוטה).

הפחתת סיכון אשראי

10. לטיוטה נוספו סטנדרטים שנועדו להבטיח את נאותות הסקירה המשפטית שיש לבצע בכדי להבטיח את מידת הוודאות המשפטית בעסקאות הכוללות מפחיתי סיכון אשראי (סעיפים 117-118 א לטיוטה).

11. תאגיד בנקאי לא יוכל לאמוד באופן עצמאי את מקדמי הביטחון לביטחונות על בסיס מודלים פנימיים. בהתאם לכך, מקדמי הביטחון המותרים יהיו אך ורק מקדמי ביטחון פיקוחיים סטנדרטיים (סעיף 151 לטיוטה).

12. חשבון ניירות ערך הממושכן לטובת הבנק יוכר כביטחון כשיר בגישה המקיפה בהתקיים שני תנאים: הלקוח רשאי להחזיק בחשבון אך ורק ניירות ערך כשירים ולכל נייר ערך בחשבון יבוצע שערוד יומי למחיר שוק (סעיף 146 ד לטיוטה).

13. ביטוח הלוואה לדיור יוכר כהגנת אשראי כשירה בהתקיים התנאים המשפטיים והתפעוליים החלים לגבי ערבות, וקיימת התחייבות של המבטח לשלם את סכום הביטוח תוך פרק זמן שלא יעלה על שנתיים ממועד אירוע האשראי (סעיף 201 ב לטיוטה).

סיכון תפעולי

14. תאגיד בנקאי יהיה רשאי ליישם את גישת האינדיקטור הבסיסי אם הוא מקיים שני תנאים: האחד שהונו העצמי קטן מ- 4 מיליארדי ₪; השני שפעילותו הבינלאומית אינה מהותית; תאגיד בנקאי שלא עומד בתנאים אלה יורשה ליישם את גישת האינדיקטור הבסיסי לתקופה של עד שלוש שנים מתאריך היישום לראשונה (סעיף 647 לטיוטה).
- בנוסף, תאגיד בנקאי המקצה הון בגין סיכונים אשראי באמצעות גישות מתקדמות, לא יהיה רשאי ליישם את גישת האינדיקטור הבסיסי (סעיף 647א לטיוטה).
15. תאגיד בנקאי יהא רשאי ליישם את הגישה הסטנדרטית האלטרנטיבית רק אם עיקר פעילותו בקווי העסקים הקמעונאי והמסחרי והלוואותיו ככלל מאופיינות ברמת סיכון אשראי גבוהה (סעיף 663ג לטיוטה).

סיכונים שוק

16. נקבעו תנאי סף לפטור מהקצאת הון בגין סיכונים ריבית ומניות בתיק הסחיר, השונים מהתנאים בהוראה 341 לניהול בנקאי תקין (סעיף (ii) 683).
17. לא נדרשת הקצאת הון בגין סיכון אינפלציה וכן בוטלו מקדמי הסיכון הנפרדים לסיכון ריבית במגזר הלא צמוד, ואומצו מקדמי הסיכון הסטנדרטיים של באזל, אולם תאגיד בנקאי נדרש להתייחס לסיכונים אלו במסגרת הנדבך השני, לפי העניין (סעיפים (ii) 718 ו (xxx) 718 לטיוטה)

סיכון אשראי צד נגדי (נספח 4)

18. תאגיד בנקאי יהא רשאי לחשב סיכון אשראי של צד נגדי על פי שיטת החשיפה הנוכחית ועל פי השיטה הסטנדרטית בלבד.

בכבוד רב,

אור סופר

סגן המפקח על הבנקים

העתק: המפקח על הבנקים